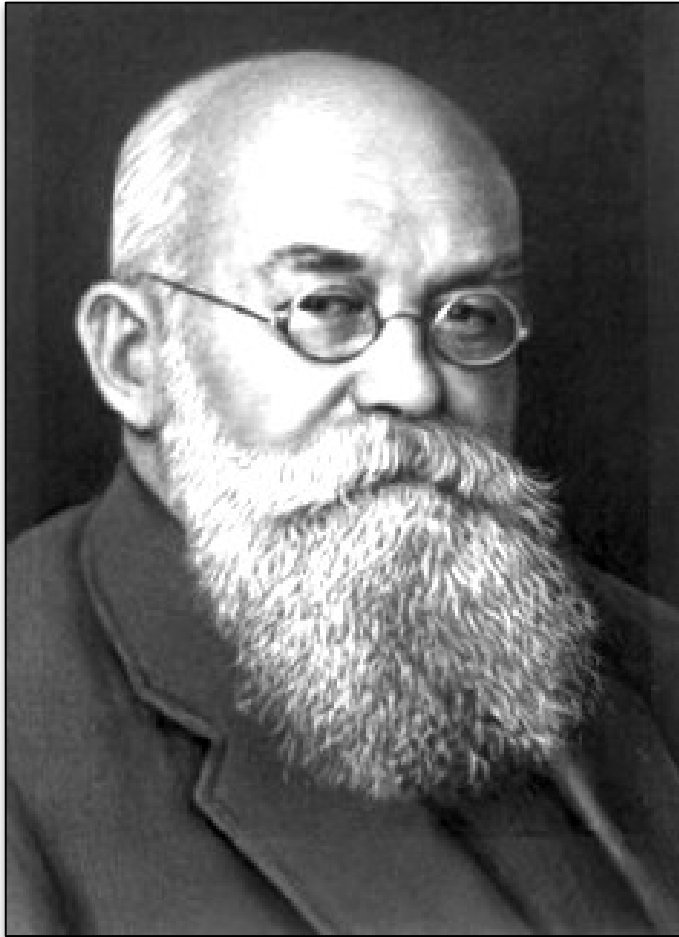

Літописець української історії

(до 155 - річчя від дня народження М. С. ГРУШЕВСЬКОГО)

«Біда України в тому, що нею керують ті, кому вона не потрібна».

М. Грушевський

ІЗ БІОГРАФІЇ

Народився 29 вересня 1866 року, в м. Холм, нині Польща. Батько – Грушевський Сергій Федорович. Уродженець Холму. Михайло Грушевський виріс на Кавказі – спочатку в Ставрополі, а потім у Владикавказі.

Здобувши домашню початкову освіту, 1880 року Михайло був зарахований відразу до третього класу Тифліської гімназії.

СТУДЕНТСЬКЕ ЖИТТЯ

У липні 1886 року Грушевський написав письмове звернення до ректора Київського університету Св. Володимира з проханням зарахувати його на історичне відділення історико-філологічного факультету.

Роки навчання Грушевський згадував з певним розчаруванням, то був час занепаду Київського університету. Російська влада нещодавно провела університетську реформу, аби не допустити «вільних» думок у студентів.

Викладачі, втомлені численними нагінками та можливістю переслідування з боку влади, намагались уникати співпраці зі студентами.

В університеті Михайло Грушевський працював під керівництвом Володимира Антоновича.

За його керівництва, Грушевський написав чимало невеликих історичних есе, зокрема, статтю «Южно-русские господарские замки в половине XVI века» (1887), що була опублікована різними газетами й журналами.

Наприкінці свого університетського навчання, Грушевський долучився до українського руху. Володимир Антонович ввів його до складу київської «Громади», таємної організації, що згуртувала довкола себе справжніх патріотів України.

У межах громадівської діяльності, Грушевський опікувався українським гуртком у київській духовній семінарії. У нього вдома часто відбувались таємні сходини семінаристів.

ЛЬВІВСЬКИЙ ПЕРІОД

У Львові Грушевський розпочав активну науково-організаційну діяльність у Науковому товаристві ім. Шевченка (НТШ), з яким почав співпрацювати ще в 1892 році.

Переїхавши 1894 року з Києва до Львова, він за рекомендацією Володимира Антоновича призначений на посаду ординарного професора кафедри всесвітньої історії з окремим оглядом історії Східної Європи Львівського університету.

ТВОРЕЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ

Головною працею життя Михайла Грушевського вважається багатотомна “Історія України - Руси”.

Грушевський вважав написання такої фундаментальної праці справою честі свого покоління і трудився над нею упродовж більшої частини свого життя. Перший том вийшов у Львові 1898 року, а останній, десятий, присвячений подіям 1657–1659 років, надрукувала його донька Катерина в 1936 році, вже після смерті Михайла Грушевського.

1917–1921 РОКИ – ВЕРШИНА ДЕРЖАВНИЦЬКИХ УСТРЕМЛІНЬ

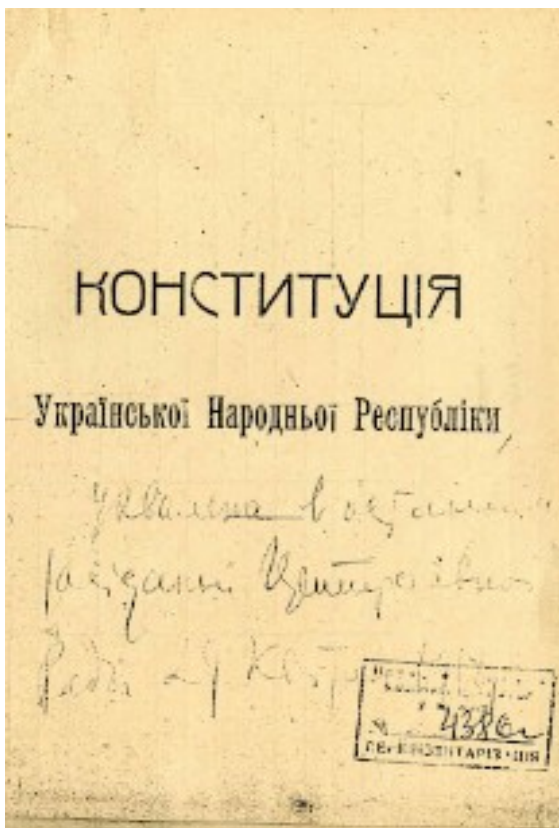
З березня 1917-го Михайло Грушевський – голова Української Центральної Ради, головний ідейний натхненник українського національного руху.

Під його керівництвом Центральна Рада еволюціонувала від вимог національно-культурної автономії до проголошення незалежної Української Народної Республіки.

НА ЕТАПІ ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ

Очоливши Центральну Раду, він був глибоко переконаний, що нова українська державність має базуватися на принципах демократії і закону.

Михайло Сергійович – головна дієва особа тогочасного українського політичного життя.

Без його участі не відбувалося практично жодне масштабне зібрання. Надавав великого значення конституційному процесові.

Під його керівництвом розроблялася Конституція УНР, прийнята 29 квітня 1918 року.

ПЕРШИЙ НЕКОРОНОВАНИЙ ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

За доби Центральної Ради
Грушевський був вищою посадовою
особою УНР, якщо й не харизматичним,
то найавторитетнішим лідером
українства.

За влучним висловом М.
Ковалевського, він виконував
«верховну функцію репрезентанта
держави».

Можливо, саме це дало підстави
А. Жуковському назвати
Грушевського «першим
некоронованим президентом
української держави».

